

## Voor Nieuwsbrief september 2023

### Resultaten broedseizoen 2023

Het was het eerste jaar van de Werkgroep Roofvogels Rijnland. In de oorspronkelijke aanvraag voor het Vogeltrekstation stond vermeld als doel: “tiental zekere horsten/nesten gaan, en ca. 50 nestkasten.”. Het werden er dit jaar bijna 50 nesten en meer dan 90 nestkasten! Uit de jaarlijkse rapportage door de Werkgroep Roofvogels Nederland in hun tijdschrift De Takkeling over het broedsucces van roofvogels in Nederland, bleek voor de provincie Zuid-Holland voor veel soorten weinig tot heel weinig informatie te worden verzameld over het broedsucces van onze dagroofvogels, bijv. voor 2022 47 bruikbare nestkaarten (kaarten waarop het broedseizoen van een nest(kast) wordt gevolgd) voor de dagroofvogels. In 2023 zijn door onze werkgroep voor deze soorten 55 bruikbare nestkaarten geproduceerd. Voor Sperwer en Bruine kiekendief is het aantal nestkaarten gemaakt door onze werkgroep zelfs een veelvoud van wat bekend was van deze soorten. We willen alle vrijwilligers, grond- en kasteigenaren, en klimmers heel erg bedanken voor dit mooie resultaat!

In onderstaande tabel zijn de resultaten beknopt weergegeven. Er zijn meer dan 200 nestkaarten aangemaakt van negen soorten. Er zijn 102 territoria vastgesteld, waarvan 71 tot een broedgeval leidde. Van deze 71 broedgevallen zijn er om verschillende redenen zes mislukt. Van deze broedgevallen zijn er 45 geringd: in totaal 144 pullen en 1 adult. Er zijn dus 71 nestkaarten met informatie over legbegin, aantal eieren en/of aantal uitgevlogen jongen.

| soort             | aantal nestkaarten | aantal territoria | aantal broedgevallen | aantal succesvolle nesten | aantal nesten geringd | gemid. datum 1 <sup>e</sup> ei | gemid. aantal eieren | gemid. aantal pullen |
|-------------------|--------------------|-------------------|----------------------|---------------------------|-----------------------|--------------------------------|----------------------|----------------------|
| Torenvalk         | 39                 | 20                | 15                   | 13                        | 11                    | 24 april                       | 5.3                  | 4.4                  |
| Boomvalk          | 5                  | 0                 | -                    | -                         | -                     | -                              | -                    | -                    |
| Bosuil            | 27                 | 11                | 7                    | 7                         | 3                     | 6 jan, 19, 23 febr.            | -                    | 3.0                  |
| Kerkuil           | 14                 | 4                 | 2                    | 2                         | 2                     | 11 april en 1 mei              | -                    | 4.5                  |
| Ransuil           | 7                  | 7                 | 7                    | 7                         | 1                     | -                              | -                    | 1                    |
| Bruine kiekendief | 3                  | 4                 | 4                    | 4                         | 3                     | 14, 16, 24 april               | 4.5                  | 3.7                  |
| Buizerd           | 41                 | 30                | 19                   | 18                        | 16                    | 4 april                        | 2.6                  | 2.2                  |
| Havik             | 19                 | 10                | 6                    | 6                         | 5                     | 29 maart                       | 3.8                  | 2.7                  |
| Sperwer           | 19                 | 16                | 11                   | 8                         | 4                     | 4 mei                          | 5.3                  | 4.3                  |

- = geen gegevens; gemid. = gemiddeld(e); jan. = januari; febr = februari. Gemiddelde is berekend over succesvolle nesten.

#### Torenvalk

Van de Torenvalk zijn er 15 broedgevallen vastgesteld in 38 nestkasten. Twee broedgevallen zijn mislukt: 1 legsel van drie eieren is verdwenen en 1 torenvalk bleef broeden op 5 eieren, maar die zijn nooit uitgekomen. De Torenvalk kan relatief grote legsels hebben tot wel 6 eieren. Kleinere legsels zijn van Torenvalken die later zijn gaan broeden. Vaak gaat er een ei van een groot legsel verloren en in één geval was er een jong met zgn. spreidpoten die het niet overleefd heeft, ondanks dat de ouders vele prooien aanvoerden.

#### Bosuil

Van de Bosuil zijn 7 broedgevallen vastgesteld in 25 nestkasten en tweemaal natuurlijke holtes. Hiervan zijn er drie broedgevallen geringd, - alle drie pullen -. De overige broedgevallen kwamen aan het licht door waarnemingen van takkelingen, dat zijn pullen die

het nest verlaten, maar nog niet kunnen vliegen. Eén broedgeval was extreem vroeg, hiervan was het eerste ei gelegd rond zes januari! Het tweede broedgeval was in een kerkuilkast.....

#### Kerkuil

De meeste kasten van de Kerkuil vallen onder de verschillende nestkastwerkgroepen in de regio. Zelf hebben we dit jaar 13 kerkuilkasten gecontroleerd, waarin driemaal kerkuilen aanwezig waren, en in één geval gebroed heeft. Het tweede succesvolle broedgeval (en tevens laatste van dit jaar) was in een bosuilkast midden in een bos.....

#### Bruine kiekendief

Er zijn vier broedgevallen gevolgd, waarvan er drie geringd zijn. Voor het volgen van de broedgevallen van de Bruine kiekendief is een drone bijna altijd onontbeerlijk. In één geval kon het nest opgespoord worden door een kruispeiling (met dank aan de waarnemers!!), en lag het nest in een bosrand (en werd gemist door de drone....). Er zijn nog vele andere broedgevallen bekend maar niet gevolgd, met name door het actief inventariseren door de [Kiekjesdief](#), in de Kagerplassen. Vooralsnog hebben we helaas voor het volgen van deze nesten geen toestemming kunnen verkrijgen van boeren of Staatsbosbeheer. Zie verder het verslag over de Bruine kiekendief bij een van onze vrijwilligers in de achtertuin.....

#### Buizerd

De Buizerd was de meest algemene roofvogel waarvan we territoria (30) en broedgevallen (19) gevolgd hebben. Er zijn veel meer territoria dan broedgevallen. En we hebben nog vele broedgevallen ook gemist, bleek uit nagekomen berichten. Deze gaan we het komende jaar zeker volgen. Het aantal eieren varieerde van twee tot drie, en vaak ging er een ei verloren. Van één broedgeval ging het legsel van drie eieren verloren. Bij de controle van dat nest kwamen we bij toeval een jager tegen, die vertelde dat hij die ochtend een Buizerd had vrijgelaten uit een vossenkooi, dus mogelijk zijn de eieren die nacht te veel afgekoeld. Sommige broedgevallen zijn op wonderlijke plekken, pal naast een huis, of pal naast een snelweg of spoorlijn. Eenmaal werd een broedgeval met zgn. “blonde” pullen aangetroffen.

#### Havik

Bij de Havik was opvallend, waar in 2022 op een aantal plaatsten nog zekere broedgevallen waren er dit jaar alleen maar een territorium kon worden vastgesteld. Mogelijk speelt bij deze soort vogelgriep een belangrijke rol? Ook bij de Havik is het aantal uitgevlogen jongen vaak kleiner dan het aantal eieren (bijv. 5 ei → 2 pul).

#### Sperwer

De Sperwer is een lastige soort om te monitoren. Hij begint laat met broeden, - als de bomen al in blad zijn -, en het gedrag, zeker later in het broedseizoen, is nogal onopvallend. Daarom zijn een paar broedgevallen ook pas duidelijk geworden dankzij, de jonge bedelende pullen. Verder viel dit jaar op dat de meeste territoria en broedgevallen in of nabij stedelijk gebied liggen. In Leiden alleen al vier broedgevallen in de verschillende parken.... De Sperwer heeft ook grote legsels tot zes eieren. Drie broedgevallen zijn mislukt, door zomerstorm Poly, predatie, en een verlaten/verdwenen legsel.

#### Overige soorten

Er is tijdens het broedseizoen door ons niet één territorium van Boomvalk vastgesteld. Later bleek in de Merenwijk mogelijk toch een territorium te zijn geweest. Bijna alle territoria van

Ransuil zijn vastgesteld door de aanwezigheid van piepende takkelingen. In één geval kon een takkeling van een Ransuil wandelend in een weiland van een ring worden voorzien. De meeste kasten van de Steenuil vallen onder de verschillende nestkastwerkgroepen in de regio. Zelf hebben we drie nestkasten in beheer, die geen van alle bezet waren.

Eenmaal hebben we een melding gehad van een Slechtvalk. Een prachtig, adult vrouwtje, dat een probleem had met een vleugel. Deze is door de vinder naar een vogelopvang gebracht. In een eendenkooi is bij toeval een juveniele Wespendif gevangen en geringd.